

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Sabbato. De commotione Apostolorum contra Samaritas, Vis dicimus ut
ignis, &c. Non in commotione Dominus, & non in Igne Dominus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

se contra proprios tueruntur hostes. Altera vero
causa est quod divinum accersat praesidium, si-
cure passim habent Scripturæ, quoniam in popu-
lum humilem salvum facies, oculos superborum
humiliabit.

¶ 17. 10 Pf. 118. Deniq; quod sit finis & complementum, sic
innuit S. Ambrosius: Humilitas Virtutum omni-
bus est que totum velut quoddam nostrorum a-
sum foveat corpus. S. vero Basilius sic planius do-
cet. Humilitas tutissima est virtutum omnium
thesaurus: Hoc est hominis sublimitas, hac gloria
& magnificencia. Cassianus item post rotula de
hoc argumento: Evidenter itaq; monstratur non
posse quemquam perfectionis finem ac puritatem at-
tingere nisi per humilitatem veram, quam primi-
tua fratribus reddens, Deo quoque in penetralibus
cordia exhibeat.

¶ 18. 11 Pf. 119. Est quidem Charitas, vinculum perfectionis,
& virtutum excellentissima: sed charitatis perse-
cilio & excellitia haec est, ut postquam omnia
perfectè feceris, seruum te inutili pronunties,
& ad nova semper aut perfectiora provoceris,
quasi nihil adhuc fecilles, ut est in Canticis: Si
dederis homo omnem substantiam domus sua pro
dilectione, quasi nihil despicias eam. Magna quidē
haec Charitas, sic omnem dare substantiam do-
mus sua: sed ista est major, si quasi nihil esset da-
tum, ad ampliora tete extendas: & quanto altius
te Charitas effert, tanto te inferius humilitas de-
primat: unde S. Hieronymus, Nihil est quod nisi
in hominibus gratus & Des faciat, quam si vi-
ta mortis magni, humilitate inservias. Ut è
contra nihil absurdius & indignius quam si ex-
iguus merito, inter insignes appareat velit. O
quam multi tamen, quam multi hoc appetunt.

Cant. 2.

ad Celant. 10 Pf. 120. Et contra superbia et electorum.

III. PUNCTUM.

HUMILITAS igitur illa est virtus qua inter-
spendori potest quod sit prima, secunda, tercia, &
quoties interrogatus fueris, toties responderi debent,
humilitas qua est initium, medium, & finis vir-
tutum omnium, atque adeo signum certus quo
ceterae possideantur virtutes, quo sit praesens Spiri-
tus S. & quo electus sit aliquis ad futuram glo-
riam. Sic dilucide S. Gregorius: Mens qua Divino
spiritu impletur, habet evidetissima signa sua, vir-
tus felicitas & humilitatem, quasi utraq; perfette
in una mente conuantant, liqueat quod de praesentia
S. Spiritus testimonium ferat. Itemq; alib: Quia
Redemptor noster corda regit humilium & Levia-
than Rex dicitur superborum: aperte cognoscimus
quod evidentissimum superbium signum superbia
est, at contraria humilitas electorum.

Quo quid efficacius ad oppositi vitij conci-
tandum odium, atque ad conciliandum amorem
virtutis & continuam eius praxim? Parum netibi
esse videtur, signum ferre salutis, aut condemna-
tionis æternæ? Adeone dura humilitas ut fer-
ri non possit ad promerendum cœlum? Adeone
suavis superbia, ut despici nunquam possit ad
declinandum infernum? Non aliter alta mundi
& superba intuere quin simul audias in inferno
clamantes: Quid nolis profundis superbia? Nec aliter
Christianæ Religionis humilia respicias, quin
tibi haec Christi voces simul insontent: Talius est Matth. 19.
animi regnum cœlorum: Ut quanta est inter cœ-
lum & infernum dignitatis distantia, tanta tibi
semper inter humilitatem & superbiam obver-
setur disparitas.

S A B B A T O.

DE COMMOTIONE APO-
STOLORUM CONTRA
SAMARITANOS.

Domine, vis dicimus ut ignis descendat de cœlo, &
consumat illos? LUC. 19.

VERITAS PRACTICA.

Non in Commotione Dominus, & non
in igne Dominus.

VERBA Scriptura supra qua infrafruis responsum.

RATIO EST. Quia ea verba illa est Commoti-

F 3

sus

tur; In hunc verbum sum hoc assumuntur, ne
intelligamus ea vnde repentinam illam
commotionem, qua interdum ex Zelo scripsit
excitauit in Proximum.

Sic in qua non est Dominus, seu qua non est Iesus Spiritu excitatur.
Sed commotio illa qua plerumque accidit in proximum agitur, & que Zelus punitur, non est à Domino.
Ergo cavenda est plurimum; & Mansuetudo filiorum Domini potius induenda.

I. P U N C T U M.

Lxx. 9.

ET factum est, dum erat in Ierusalem, transiit per medium Samaritanum ex Galileam. Sic breviter de hoc innotescit S. Lucas eodem capite, & sequenti texu, unde hesterna de propria sunt: aijuntque Interpretes hunc esse transitum per Samaritanum, de quo idein Evangelista multo ante loquuntur fuerat quando felices non receperunt eum Samaritani: quia factus erat eunctus in Ierusalem. Quid cum vidissent discipuli ejus Jacobus & Joannes, dixerunt: Domine, tu dicimus, ut ignis descendat de celo & consumat illum? Et cōdix de incipit ait: Iles dicit, Venientis cuius spiritus est: Filius hominis non venit animo perdere sed salvare. Et abiuntes in aliud casellum.

3 Reg. 19.

Ex qua narratione illud potissimum in Considerationem venit, quod ita commoti fuerint illi Apostoli contra Samaritanos ut nihil nisi ignem respiciant. Sic enim saepe aliquis Zelus aetior commovet, quae commotio sapit potius Spiritum Eliam quam Iesum Christum, qui se propterea nesciit, inquit, ex Iesu spiritu eius. Q.d. putatis vos moveri bono zelo pro me, sed haec non probbo zelum, non est hic Spiritus meus qui ad suavitatem & patientiam animos movere, non ad vindictam.

Et certè in ipso Elias jam pridem ostenderat Deus illum vehementiorem Spiritum non ita sibi probari ac suavem: quando velicet Propheta apparuit Dominus: Et ecce, inquit Scriptura, Dominus transiit, & Spiritus grandis & fortis sub vertente monte, & conterens petras ante Dominum; Non in spiritu domini, et post spiritum commotionem non in commotione dominus, & post commotionem ignis: non in igne dominus. Et iste signe sibilans ait: Quod cum audisset Elias operum voluntatis suum pallo. Quia tunc videlicet flante illo suavivento, apparebat divina Mijellias, ut indicaret sibi magis placere lemit, tecum & suavitatem inponendis etiam peccatoribus, quam minima auferentem; atque ita velle se ut sur hoc suavi spiritu potius quam amaro seratur. Hinc ergo propolita nobis Veritas iisdemque Scripturae concepta

verbis, ad cavendam illam Commotionem ab aetiori zelo excitatam. Quia illa est Commotio & ille ignis de quibus dicitur, Non in commotione & non in igne dominus.

Sic autem formatur Ratio. Cum quævis animi perturbatio, vel Commotio quæ non excitat a Domino si cavenda, tum illa est præcipue coercenda quæ zelo divina gloria, salutisq; animalium praetenditur. Hoc est enim in ira gravius, cum, ut ait S. Gregorius, ira simulus, justitia zelus punitur. Et cum vitium Virtutis creditur, sine metu culpa cumulatur. Adde quod sub prætextu pietatis tuae facile Daemon & naturale Ingenium possunt cuivis illudere; nec parum damno est talis illusio quæ Deum falso colit, quæ proximo male iratetur, & quæ in propriam deravit animam. Quid per diuinam tuam in favorit tu: quid perdis animam proximitui fallo illo zelo quo te lob. 18. illum salvare putas? Putas ne bene trasceris tu, si propter alienam dum taxat culpam iratceris? An si long. 4. cento scires Deum hanc non probare iram, velles illam excitar? Nonne ira quæ sine Deo est, ira est in ipsum Deum cum sit natura corruptæ virtutis quod Deus vetat?

II. P U N C T U M.

SED Commotio illa in proximum quæ punitur Zelus, & quæ tamen est aetior & acerbior quæ vera erat Charitas, non est a Domino.

Non esthie ejus spiritus qui super mel dulcem est, Ezech. 14. & hereditas ejus super mel & savum. Incensus quidem & vehementis oleo aliquando potest ille zelus quæ Dominus in suis excitat, sed vehementia illa tanta moderatur sua vitas, ut ipse qui aegritudine gaudeat sic se vehementius argui. Etsi foris Rom. 348. increpaciones per disciplinam exaggerant, inserviant, inquit S. Evans. dulcem inuenient per Caritatem servant, inquit S. Gregorius. Hinc forte Apostolus tanta cautione commendat, contemplantes ne quia deus gratia dei, Hbr. 11. ne quia radix amaritudinum sursum germinans incepit, & per illam inquinentur multi, Q.d. Res est non pati vi momenti: Mens in Deum diligenda; spectanda est natura divina Gratiae, non natura nostræ commotio; Cavendum diligenter cum in levitate nos divina impellat gratia nostro nos amaro ingenio linamus potius abripi, seq; precatores arceantur quos ipse advocabat dominus. Non sit dispensator renax, inquit S. Chrysostomus, ubi pater familiam largus est. Si In c. 13. Deum benignus, cur Sacerdos auferat? Debet nam Matth. quæ se conformare domino cuius vices gerit, Venire inquit,

inquit, ad me omnes qui laboratis & onerati estis, Grego reficiam vos. Tollite jugum meum super vos & discere a me quia misericordia sum & humilem corde, & invenientis requiem animabus vestris, jugum enim meum suave est & onus leve. At quomodo sibi hoc persuadebunt peccatores qui nihil nisi austera & amarum in Sacerdote videbunt? quomodo hi austernitatem sua mansuetudinem Christianam persuadent? quomodo ipsi excedentes, aliorum iram ex Evangelij disciplina mitigabunt? quomodo denique ne ulla umquam perturbatione se sintant inferiores agi docent? Superiores, si dum ipsi hoc docent, aerius perturbentur? Non est hic Domini spiritus, non est hic eius duxus & animus. Nam si vel antiquos illos pastores ex gravi lege Mosaicā dominantes lxx. 34. arguit, quod cum austernitate imperarent & cum potentia, quomodo putas feret eos qui nova in lege gratiae non alio quam veteri seruant spiritum?

O quam apte & praelatè sanctus Jacobus: et si alias jam forte auditus, vix unquam tamen opportunius, ut qui præ ceteris sibi sapientes & disciplinati videntur, voluntque indisciplinatos amari cohibeant, discant non est à Domino talam amaritudinem: Quis sapiens, inquit, & disciplinatus inter vos? ostendat ex bona conversatione, operationem suam, in mansuetudine Sapientia. Quod si zelum amarum habetu, & contentiousi fini in cordibus vestris: nolite gloriaris, & mendaces esse adversus Veritatem. Non est enim ista Sapientia de sursum descendens, sed terrena, animalia, diabolica. Vbi enim zelus & contentio, ibi inconstantia, & orante opus præsum. Quia autem de sursum est sapientia, primum quidem predicta est, deinde pacifica, modesta, suadibilia, bona consensionis, plena misericordia & fruclibus bonis.

Numquid tu ex ardentes in hunc sanctum Apostolum, quine in peccantes gravius exardescas, tam suaviter mones?

III. PUNCTUM.

CAVERA est igitur illa Commotio quæ est acrier & vehementer, quia in illa non est Dominus, qui putatur adesse cum putatur esse

zelus, & potius inordinatus naturæ impetus vel Dæmonis illudentis ardor, qui sic consumat & alterat animos, non qui vere illustret aut sincerè accendat.

Adducite mihi psalmem, aiebat Elizeus paulo 4. Reg. 3. nimis commotus; Rogatus quippe à Rege ut sciret à Domino quid futurum esset, rogatus Propheta Dominum prius de se per psalmem secundo cogitat, quia videlicet non in commotione Dominus, non in igne, sed in suavitate & lenitate. Sic Idem paulo post Prophetam non Ibid. 4. potuit puerum suscitare per baculum ipsi appositum, sed per seipsum incumbendo illi ut scriptura testet, quo de miraculo sic aperte in rem nostram Petrus & Damiani: Is quem terroris L. de convirga suscitare non poterat, per amorem spiritum tempus saeculic. 28.

Ep. 8.

ferri defuncto Corporis paulo acerbius in peccatores Zelante. Ceterum est etiam posse muleros in aliud labi extremum lenitatis, multoisque limiles illi esse quem sanctus Gregorius arguit, quod nisi cum gravitate valeret disponere, sed modo studeret peccantibus leniter blandiri, modo inordinate & extra modum nimis iras eretur. Unde & Idem Iacobus Papa in pastorali egregiam admonitionem habet contra nimis maninetos qui disolucionis torpescunt radio: & contra iracundos qui redditum falluntur zelos, & quos dum furor agit in præcepis, ignorant quidquid irat faciunt, ignoranti quidquid patiuntur a semetipsis. Qui certè magis quam alii sunt odibiles & invii. Nam crudelitas genus est, ait sanctus Chrysostomus, velle ab alio austerritate habere, quod In 23. Maisse.

3. pars

adm. 17.

Vide in 1. parte in Vigilia Nativitatis Domini, ubi hæc habetur Veritas:

Mansuetudo parat hospitium Christo venturo.